

को. प. बंधारा ठाणे आळवे
ता.पन्हाळा, जि. कोल्हापूर विशेष
दुरुस्ती अंदाजपत्रकास प्रशासकीय
मान्यता.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०२४/(प्र.क्र.५१०/२०२४)/सिंव्य(कामे)
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक :- २८ ऑक्टोबर, २०२५.

वाचा:-

१. कार्यकारी संचालक, कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचे पत्र.जा.क्र.मकृखोविम-५७/(४२६/२०२४)/उ.अ.-३/५८६३/२०२४ दिनांक २३/०९/२०२४.
२. शासन निर्णय - २०१७/५६६/१७/सिंव्य(कामे), दि.३१/०८/२०१८.
३. शासन निर्णय - २०१८/५५१/१७/सिंव्य(कामे), दि.२७/११/२०१८.
४. शासन निर्णय - २०१३/७८५/१३/सिंव्य (कामे), दि.१/८/२०१९.
५. शासन परिपत्रक- प्रमा २०१३/७८५/१३/सिंव्य (कामे), दि.१६/०९/२०२१.
६. शासन परिपत्रक क्र-प्रमा २०१३/(७८५/१३)/ सिंव्य (कामे), दि.१/१/२०१५.
७. शासन निर्णय क्रमांक संकिर्ण-२०२२/प्र.क्र.५१६/२०२२/सिंव्य(कामे) दिनांक १४/०३/२०२३.
८. शासन निर्णय:- देवदु-२०२२/प्र.क्र.३२०/२२/सिंव्य(कामे), मंत्रालय, दिनांक २३/०२/२०२४
९. शासन परिपत्रक- प्रमा- २०१७/५६६/ सिंव्य (कामे), दि.०२/०८/२०२४.
१०. शासन पत्र क्र. व्हीआयपी २०२३/प्र.क्र.५२०/सिंव्य (कामे) दि.२०/८/२०२४.

प्रस्तावना :-

कासारी प्रकल्पाचे एकूण लाभक्षेत्र ९४५८ हेक्टर इतके आहे. कासारी नदीवरती १२ शासकीय व २ खाजगी को.प. बंधारे बांधण्यात आलेले आहेत. सदर बंधा-यांपैकी ठाणे आळवे कासारी नदी धरण सोसायटी लि, ठाणे आळवे ता. पन्हाळा १९५५ साली बांधलेला असून १९५५ पासून पाणीसाठा करण्यात येत आहे. सदर बंधा-याची एकूण लांबी ५६.९९ मी व उंची ७.६२ मी असून एकूण गाळे २५ आहेत. बंधा-याची जास्तीत जास्त साठवण क्षमता २.२७ दलघमी (८०.०० दलघफू) असून प्रकल्पीय सिंचन क्षमता ६९५.०० हेक्टर आहे. ठाणे-आळवे कासारी नदी सहकारी धरण सोसायटी लि. कसबा ठाणे, ता. पन्हाळा, जि. कोल्हापूर या संस्थेची स्थापना १९५५ साली झाली आहे. संस्थेने शेतक-यांकडून भागभांडवल जमा करून स्वकष्टाने कासारी नदीवरील उजव्या तीरावरील ठाणे व डाव्या तीरावरील आळवे गावच्या मध्ये ६० वर्षांपूर्वी ठाणे-आळवे हा को.प.बंधारा बांधला आहे. सदर बंधा-याच्या फुगीवरील पाण्यावर शेतीसाठी व पिण्यासाठी, ठाणे, आळवे, दिगवडे, कुशिरे, म्हाळुंगे, महाडिकवाडी, माळवाडी, कोतली, मानेवाडी, तिरपण, भाचरवाडी व वाघवे इ. गावांना सिंचन व पिण्यासाठी पाणी पुरवठा केला जातो. या संस्थेमार्फतच सिंचन पाणीपट्टी वसूल केली जाते. सदर बंधा-याचे पाणी परिचलन ठाणे-

आळवे धरण सोसायटी मार्फतच केले जाते. शेतक-यांकडून संस्थेमार्फत दरवर्षी साधारण रु. ८.०० लक्ष इतकी पाणीपट्टी वसूल केली जाते. वसूल केलेल्या पाणीपट्टीतील ५०% रक्कम संस्थेकडून शासनास जमा केली जाते. तर उर्वरित ५०% रक्कमेतून कर्मचारी पगार, बर्गे घालणे व काढणेचा खर्च भागविला जातो.

अशाप्रकारे संस्था बंधा-याचे नियोजन करत असून ना-नफा, ना-तोटा या तत्वावर शेतक-यांकडून कमीतकमी पाणीपट्टी घेवून संस्था चालवत आहे. संस्थेची सभासद संख्या २४३६ असून को.प.बंधा-याची पाणी साठवण्याची क्षमता ८० दलघफू आहे. बंधा-यावर साधारण २५०० एकर ऊस शेती असून त्यातून ७५००० टन ऊस कारखान्यास पाठविला जातो. सदर बंधा-यामुळे येथील शेतक-यांचे जीवनमान उंचावले असून येथील लोकांची आर्थिक परिस्थिती सुधारलेली आहे.

सदरचा बंधारा दगडी बांधकामातील असून ४ फूट x ३ फूट आकाराचे लोखंडी बर्गे आहेत. सद्यःस्थितीत बंधा-याचे पिलर ढासळत असून बंधा-याच्या सीलमधून मोठ्या प्रमाणात गळती सुरु आहे. बंधा-यावरील विअरींग कोटला मोठ्या प्रमाणात खडे पडले आहेत त्यामुळे बंधारा वाहतुकीस धोकादायक झाला आहे. बंधा-याच्या उर्ध्व बाजूस डाव्या तीरावरील शेतजमिन वाहून गेली असून त्यामुळे डाव्या तीरावरील शेतीस पुराच्या काळात धोका असतो. बंधा-यास असलेल्या गळतीमुळे पाण्याचा अपव्यय होत आहे.

बंधा-यास कोणतीही मोठी दुरुस्ती न झाल्याने बंधा-याची दुरावस्था झाली असून बंधारा धोकादायक स्थितीत आहे. सदर बंधा-याची डागडुजी वेळीच नाही केली तर बंधा-यास धोका निर्माण होऊन बंधा-यावर अवलंबून असणा-या गावच्या शेतीचा व पिण्याच्या पाण्याचा गंभीर प्रश्न निर्माण होणार आहे. संस्थेचे उत्पन्न लक्षात घेता सदर बंधा-याची आवश्यक दुरुस्ती करणे संस्थेच्या आवाक्यात नाही. त्यामुळे शासनाने पत्र क्र. व्हीआयपी २०२३/प्र.क्र.५२०/सिंव्य (कामे) दि. २०/८/२०२४ अन्वये तत्त्वतः मान्यता दिलेली आहे.

या पार्श्वभूमीवर बंधा-याच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने दुरुस्ती होणे आवश्यक असल्याने को. प. बंधारा ठाणे आळवे, ता.पन्हाळा, जि.कोल्हापूर या योजनेच्या दुरुस्ती कामास विशेष दुरुस्ती अंतर्गत प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्याअनुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे अंतर्गत को. प. बंधारा ठाणे आळवे, ता.पन्हाळा, जि.कोल्हापूर या को. प. बंधा-यांच्या विशेष दुरुस्ती कामाच्या रु. १,९६,२६,७३८/- (रु.एक कोटी शहाण्णव लक्ष सव्वीस हजार सातशे अडतीस फक्त) एवढ्या खर्चाच्या प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून सोबतच्या प्रपत्रानुसार प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

- १) तांत्रिक मान्यता, निविदा प्रक्रिया, कामाचे नियोजन व पूर्णत्व, प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेत खर्च करणे इ. बाबींसाठी प्रचलित शासन निर्णय / परिपत्रके यांचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- २) प्रस्तावित कामांमुळे होणाऱ्या खोदकाम तोडफोड याद्वारे उपलब्ध होणारे बांधकाम साहित्याचा पूर्ण वापर करून बचत साधावी.
- ३) सदर अंदाजपत्रकातील कामांसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ सर्वसाधारणपणे मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च करता येणार नाही.
- ४) प्रत्यक्ष दुरुस्ती काम पूर्ण झाल्यानंतर लाभक्षेत्रांतर्गत यापूर्वी स्थापित झालेल्या पाणीवापर संस्थाकडे संपूर्ण क्षेत्र हस्तांतरित करणेची संपूर्ण जबाबदारी कार्यकारी अभियंता/ अधीक्षक अभियंता यांची राहिल.
- ५) प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रीय स्तरावरील निर्णयास मान्यता गृहीत धरली जाणार नाही प्रकल्पासाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च न करण्याची जबाबदारी संपूर्णपणे कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांची राहिल.
- ६) प्रत्यक्ष काम सुरु करण्यापूर्वी सविस्तर संकल्पनास मान्यता देण्याची सर्वस्वी जबाबदारी मुख्य अभियंता, (ज.सं.), जलसंपदा विभाग, पुणे यांची राहिल.
- ७) सदर काम पूर्ण झाल्यानंतर प्रकल्पाचे ६६४ हेक्टर सिंचन क्षेत्र पुनर्स्थापित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी क्षेत्रीय अधिका-यांची राहिल. काम पूर्ण झाल्यानंतर ३ वर्षांमध्ये पूर्ण क्षेत्र सिंचनाखाली आणावे.

प्रस्तावित कामासाठी होणारा खर्च ४७०२ लघु पाटबंधारे प्रकल्प यावरील भांडवली खर्च, ८०-सर्वसाधारण, १९०-सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका विशेष दुरुस्ती / विस्तार व सुधारणा कार्यक्रमा अंतर्गत भाग भांडवली अंशदान (००)(१५) महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, भाग भांडवली अंशदान (उर्वरीत महाराष्ट्र) (कार्यक्रम) (४७०२ ७४५२) (योजनांतर्गत) , ५४ गुंतवणुका या लेखाशिर्षा खाली टाकून मंजूर अनुदानातून भागवावा.

नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१४३/२०२५/का.१४३४ दि.२६/०६/२०२५ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र ३१६/२०२५/व्यय-१२ दि १०/७/२०२५ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता सिंव्य (कामे) कार्यासनाच्या नोंदवही मध्ये क्र. २० सन २०२५ - २६ मध्ये नोंदविण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०२८१५२४४४७७२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(न.गौ.बसेर)
शासनाच्या उपसचिव

सोबत : सहपत्र

प्रत:-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त/नगरविकास) यांचे प्रधान सचिव,
- ४) मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
- ५) मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
- ६) मा. मंत्री, जलसंपदा (गोदावरी व कृष्णा खोरे विकास महामंडळ) यांचे स्वीय सहाय्यक.
- ७) मा. मंत्री, जलसंपदा (विदर्भ, तापी व कोकण खोरे विकास महामंडळ) यांचे स्वीय सहाय्यक.
- ८) मा. विरोधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
- ९) मा. विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई
- १०) अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १२) अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १३) सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४) सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १५) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई,
- १६) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
- १७) कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णाखोरे विकास महामंडळ, पुणे
- १८) मुख्य अभियंता (ज.सं) जलसंपदा विभाग, सिंचन भवन, पुणे
- १९) आंतर वित्त सल्लागार व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २०) अधीक्षक अभियंता, कोल्हापूर पाटबंधारे मंडळ, कोल्हापूर
- २१) कार्यकारी अभियंता, कोल्हापूर पाटबंधारे विभाग, कोल्हापूर (उत्तर)
- २२) सिं.व्य.(कामे) कार्यासन संग्रहार्थ.

शासन निर्णय क्रमांक : प्रमाप्र-२०२४/(प्र.क्र.५१०/२०२४)/सिंव्य (कामे),

दि.२८/१०/२०२५ चे सहपत्र

अ.क्र.	Description of Item	Amount (Rs)
1	Works (Excluding Royalty)	१५१६२७७२
2	Royalty	१३४१५५९
3	१ % विमा	१५१६२७
4	१८ % GST	२९७०७८०
	Total Rs	१,९६,२६,७३८

(न.गौ.बसेर)

शासनाच्या उपसचिव